

priložiti dokaze, da ima res volilno pravico, in sicer domovnico, krstni list ali potrdilo župnega urada o starosti, ter potrdilo, da že pol leta biva v občini. Vsa potrdila, ki se rabijo za reklamacije, morajo dati dotični uradi zastonj in brez koleka v 24 urah. Isto velja tudi, ako je kdo neopravičeno vpisan v volilni imenik, in ga je treba izbrisati. Kratko rečeno: Dne 24. novembra t. l. je zadnji dan, ko lahko še zahtevaš popravek volilnega imenika.

Popravek volilnega imenika lahko zahteva vsak, ki ima volilno pravico, in sicer za sebe pa tudi za druge.

Reklamacije z dokazi je treba vložiti pri obč. uradu, ki ti mora dati o tem potrdilo. Občinski urad mora v 5 dneh reklamacije rešiti in ti to rešitev dostaviti. Ako občinski urad v 5 dneh ne izda nobene rešitve, se smatra to, da je reklamacijo zavrnil. Proti zavrnitvi reklamacije se moraš najpozneje v 3 dneh pritožiti na okrožno sodišče. Vse take pritožbe so proste kolekov in taks.

Kaj nam je zdaj takoj storiti?

Pristaši! Somišljeniki! Pri volitvah je merodajen vsak glas. Zato moramo skrbeti, da nobenega glasu ne izgubimo. Radi tega prosimo danes nujno in odločno vse naše zaupnike in pristaše, da takoj gredo k občinskemu uradu ter si tam prepišejo volilni imenik, da ga morejo potem pregledati in preštudirati. Ako so iz volilnega imenika izpuščeni naši pristaši, ali pa, ako so vpisani taki, ki nimajo volilne pravice, potem zahtevajte takoj, najpozneje pa do 24. novembra popravek volilnega imenika. To je zdaj vaše najpotrebnejše opravilo. Paziti je treba na vse podrobnosti. Zgodilo se je že, da večkrat niti župani, ki so volilni imenik sestavljali, sami niso bili vpisani. Zato pa na delo, somišljeniki! Zmaga pri volitvah mora biti naša, saj se borimo za našo pravico in poštenost.

SOMISLJENIKI!

Pozor pri reklamacijah! Pri pregledu volilnih imenikov za volitve v narodno skupščino posebno pazite: 1. ali so vpisani vsi naši pristaši, ki so do dne 10. oz. 11. nov. dovršili 21. leto, 2. ali so vpisani vojaki, ki so letos odslužili ali bodo letos odslužili svoj rok; tudi te mora župan vpisati v volilni imenik (člen 2, odstavek 2, zakona o volilnih imenikih). Ako navedeni niso vpisani, jih reklamirajte! Ne zamudite roka, ki poteče dne 25. novembra t. l. Zoper zavrnitev reklamacije, ali ako v petih dneh po vložitvi reklamacije ne dobite od občinskega urada pismenega obvestila o rešitvi, je po zakonu določen samo tridnevni rok za pritožbo na okrožno sodišče. Pritožbo na okrožno sodišče treba vložiti pri županstvu, ki po zakonu mora dati na zahtevo potrdilo.

ZUPANI!

Kot ljudski zastopniki so župani dolžni pri popravah volilnega imenika svojim občanom pomagati z nasveti in v vsakem oziru skrbeti, da bodo vsi upravičenci vpisani. Opozorjamo, da letos ob novem letu ne bo uradnega popravljanja pred volitvami, ampak šele po volitvah. V občinah z več volišči je treba volilne imenike deliti in jih prirediti za vsako volišče. Ne pozabite vpisati popravkov v vse dele tako deljenega volilnega imenika.

POZOR!

Poleg gorenjih navodil naj naši zaupniki vestno izvrše še tole: 1. Vsako nasilnost kakega urada ali uradnika popišite kar najtočneje in pošljite tajništvu SLS. Žerjavovi in Puceljevi pristaši bodo gotovo uganjali nasilja. Za take stvari potrebujemo točne podatke. 2. Zlasti v občinah, kjer so občinski odbori v nasprotnih rokah, bodite pozorni. Dne 25. novembra bo popravljanje volilnih imenikov za te državnozborske volitve končano. Kasnejše reklamacije so za te volitve brezpredmetne.

Politični ogled.

Država SHS.

V ponedeljek je bila otvorjena narodna skupščina, da se ji prečita kraljev ukaz o njenem razpustu in o imenovanju PP volilne vlade. Po tem ukazu se vršijo volitve 8. februarja, nova skupščina se pa sestane dne 7. marca. Ponedeljkov sestanek skupščine je bil silno klavrn, ker se parlamentarna večina v znak ogorčenja nad teptanjem parlamentarnih načel te seje ni udeležila in so mnogi njeni poslanci samo iz galerije gledali, kako se vlada šopiri na svojih mestih. PP ministri so izgledali kot nekaki obtoženci in niti vojni minister, ki je v parlament priložil sabljo, ni mogel s svojim nastopom pokazati neke moči in samozvesti te vlade, ki je bila sestavljena sredi noči in bo sedaj delala brez nadzorstva do 8. februarja, ko bo nad njo izrečena ostra ljudska obsodba. Ker pravi tajniki skupščine niso bili navzoči, je vodil tajniške posle radikalni poslanec in nekdanji skupščinski tajnik Kobasica. Kratka seja je bila vendarle precej burna, ker se je oglašil najprej zemljoradnik Lazič z ostro obsodbo teptanja parlamentarnih načel. Poslanec Divac je pa napram vladni družbi vzkliknil: »To ni vlada, ampak komisarijat!« Ko so se kraljevi ukazi prečitali, so zemljoradniški poslanci obsedeli.

V nedeljo je bilo v Beogradu prvo zborovanje dose-danje parlamentarne večine, sklicano od Davidovičeve demokratske stranke. Zbrana tisočera množica je najodločnejše protestirala proti vsem, ki se hočejo igrati z ljudsko voljo. Ta shod je pokazal, da je ogromna večina beograjskega prebivalstva, kakor tudi države, najodločnejše proti sedanji vladi in proti načinom, po katerih so se predstavniki protiljudske politike zopet prerili do oblasti.

Proti predsedniku narodne skupščine radikalu Ljubi Jovanoviču, ki se sam in po drugih postavlja kot nepri-stranski parlamentarec, je izdal blok zelo značilno in popolnoma zaskrbeno izjavo. Ta izjava povdaja najprej, da je prišlo do PP vlade ravno po Jovanovičevem nasvetu in da je blok trdno pripravljen ugotoviti polno odgovornost vsakogar za vse težke posledice te vlade.

Italija.

Od strani, na katero se je fašizem prvotno najbolj naslanjal, se je začel sedaj najodločnejši boj proti fašizmu in njegovi vladi. Ko so v Rimu proslavljali italijanske zmage v svetovni vojni, so fašisti divjaško napadli razne organizacije, ki so se udeležile te proslave. Proti fašistovski mu nasilju je pa vstala organizacija vojnih invalidov in vojnih bojevnikov in ta odpor ima poleg nemirov in pretepov po rimskih ulicah in po drugih mestih tudi veliko politično pomembnost. Ta spor je napravil v inozemstvu velik vtis in sedanja italijanska vlada ni samo spoznana, ampak tudi obravnavana v Parizu in Londonu kot navadna predstavnica protiljudske oblastniške družbe. Ker so v Angliji zmagali konservativci, so računali fašisti na veliko naklonjenost Anglije, sedaj pa o tem ni niti govora, ker je fašizem ravno po protestih invalidov in bojevnikov pred celim svetom razkrinkan.

Volitve v Švici.

Pri volitvah v kantonsko, to je samostojno pokrajinsko upravo, so z veliko večino zmagali levičarji. Desničarske stranke so doživele strašen poraz in so rešile samo dva mandata.

Volitve v Ameriki.

Dne 4. novembra so se v Ameriki izvršile volitve glasovalnega zbora, ki mora do 14. januarja prihodnjega leta izbrati predsednika in podpredsednika Zedinjenih držav Severne Amerike. Glasovalni zbor ali svet ima 531 članov in ko so vsi ti enkrat izvoljeni, se z ozirom na strankarsko opredeljenost lahko takoj ugotovi, kdo da bo bodoči predsednik Zedinjenih držav za dobo štirih let od marca 1925 naprej. Za predsedniško mesto so bili tokrat trije kandidati in sicer republikanski, demokratski in neodvisni. Po izidu volitev glasovalnega zbora je gotovo, da postane ameriški predsednik republikanski kandidat in do sedanjí predsednik Coolidge, ki je dobil okrog 17 milijonov glasov. Coolidge je bil najprej podpredsednik, potem je pa po smrti predsednika Hardinga prevzel predsedniško mesto.

Pred volitvami v Nemčiji.

Nemške volitve, ki se vršijo začetkom decembra, bodo težek boj med republikanci in monarhisti. Volilne priprave delata dva ostro začrtana tabora, republikanci na eni, monarhisti pa na drugi strani, in pri volitvah bo stal nemški narod pred zelo pomembno odločitvijo. Republikance predstavljajo naslednje stranke: katoliški centrum, demokrati, socialisti in komunisti. Monarhisti imajo pred vsem skrajno levičarsko in zmernejšo nacionalistično stranko. K njim se pa prištevata tudi nemška ljudska stranka in še posebna bavarska ljudska stranka. Pričakuje se, da bodo zmagali republikanci in sicer zlasti vsled tega, ker so republikanske stranke na vladi za Nemčijo in za nemški narod mnogo dosegle v zunanje-političnem pogledu. Nacionalisti in monarhisti so vrh tega še razdvojeni med seboj in

nam z lažnjivimi vabami vsiljujejo velesrbstvo. Nadalje priporočamo našemu g. gostilničarju, da naj vsaki teden nabavi vsaj eden list za gostilno. Poznamo ga kot poštenega in krščanskega moža in upamo, da bo nam našo željo izpolnil.

Izjava. Podpisani izjavljam, da nikoli nisem naročil »Narodnega Gospodarja«, ki mi že dva meseca sili v hišo. Ker sem drugo prejeto številko vrnil, a list še vedno prihaja, radi tega priporočam gospodi okoli »Narodnega Gospodarja«, da naj plača list dotični, ki Vam je dal moj naslov. Kjer nisem naročnik, tudi ne bom plačnik. — Blaž Pulko, slikarski mojster, Dražence.

Smrt našega pristaša. Dne 29. oktobra je bil pokopan v Nazarjih Janez Uratnik. Pokojni je bil zvest pristaša KZ in veren katoliški mož. Svetila mu na drugem svetu večna luč! — Ob priliki njegovega pogreba so zbrali sorodniki in prijatelji pokojnega za cerkev v Šiški 165 dinarjev.

Novi zvonovi in drugo iz Sromelj pri Brežicah. Naša župnija je dobila letos že v drugič nove zvonove, tako da je zdaj župna cerkev in podružnica oskrbljena z zadostnimi zvonovi. Ko so ljudje v soboto, dne 8. t. m., gledali sprevod, v katerem so vozili nove zvonove med godbo, petjem in pokanjem topičev, so se solzili, zatrjujoč, da se nobeden ženin in nevesta v tako veličastnem sprevodu ne peljeta k poroki, kakor novi zvonovi, ki so jih spremljali okinčani kolesarji in jezdec ter 12 najkрасnejše okinčanih vozov skozi lepo okolišane slavloloke, med katerimi se je posebno odlikoval oni v Curnovcu, kjer je bil prvi pozdrav. Drugi dan, v nedeljo, so zvonovom botrovali gg.: Rožman Martin, Matjašič Miha, Papež Franc, Petan Jože, Černoš Marija in Krošelj Ana, ki so darovali lepe svoje za zvonove. Bog daj, da bi se izpolnili vsi izreki, ki so jih pri blagoslovljanju zvonov izrekli botri in botre! — Nič čudnega ni, da so vinski duhovi začeli najprej v fantij razgrajati, čudno pa je, da so vinski, oziroma moštni tatovi že pričeli s svojim delom. Posestniki Boštele v Okljukovi gori je bilo pretekli teden ponoči ukradenih pred njenimi očmi 8 hl mošta, ki so ga tatovi odpeljali z voli. Kot osumljenega so orožniki odvedli v zapore Dvoršak Jožefa in njegovo ženo. Vinskih tatov in razgrajajočih vinskih duhov, reši nas, o Gospod!

V treh tednih so obesili pri nas kar tri. V Subotici je bil obešen razbojnik in morilec Tot, v Velikem Bečkereku pa tolovaj Kereški. Zadnji četrtlet so obesili v Varaždinu ob 7. uri zjutraj razbojnika Antona Biliča. Bil je obsojen na dosmrtno ječo in je izdrževal svojo kazen v lepoplavski kaznilnici. Lansko leto je v prepiru zaklal nekega sokaznjenca. Sodišče ga ni predlagalo v pomilostitev in tako je bila v Varaždinu po 40 letih zopet izvršena smrtna obsodba nad zločincem. Bilič je umrl popolnoma mirno. Njegova poslednja želja je bila, da odgode obešenje do 10. ure, kar mu pa ni bilo ugodeno. Vse življenje Biličovo je prepleteno s samimi težkimi zločini. Bil je star 40 let.

Darovi za »Dijaško večerjo.« O priliki blagoslovljanja Miklovega križa v Blagušu (Sv. Jurij ob Ščavnici) so nabrali za Dijaško kuhinjo in večerjo 200 din., Dr. Leskover iz poravnave dr. Wankmüller contra Eržen 200 din., na sedmini po rajni Mariji Uršič nabral Franc Košič v Zg. Brežnici 125 din., na gostiji Tončke Kramberger pri Sv. Andražu v Slov. gor. so maloštevilni svatje nabrali 50 din., bančni uradnik Malešič v Mariboru 30 din., Ernest Terstenjak, vojni profesor v pokoju, daroval 25 din. Prisrčna zahvala in uljudno prosimo nadaljevanja! — Blagajnik!

Koledar Kmetijske zveze smo začeli razpošiljati pofočevalcem vseh krajevnih organizacij SLS. Kmetje, sežite po svojem koledarju! Cena je nizka, vsebina zanimiva. Ako ne dobite koledarja pri poročevalcu naše krajevne organizacije SLS, ga naročite pri Tajništvu SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6. Dobi se tudi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Cena 10 D. Razločujte žepni koledar naše Kmetijske zveze od koledarja, ki so ga izdali samostojneži pod imenom »Kmetijski koledar«. Izdajalcem slovenskega kmeta niti za vinar opore!

Gospodarstvo.

GROZDJE IN GROZDNI SOK KOT ZDRAVILO.

Splošno se priznava vrednost sadja kot dietetično živilo in pomen sadja v zdravstvenem oziru je ogromen. Pametno ravna gotovo vsaksteri, ki drži na tem, da je treba ovočje zavživati v čim večji meri. Zlasti v letinah, ko je sadno drevje obrodilo obilo sadu, bi moral pravzaprav vsakdo — stari in mladi — zavživati sadje kot prigrizek po večkrat na dan.

Toda zdravniki so dognali, da prebavila nekaterih ljudi ne prenašajo tolike množine staničevine (Zellulose), ker so, ali prehlapna, ali pa po dolgotrajnem zavživanju alkoholnih pijač oblačljiva in pokvarjena. Tudi se najbolj učinkujoče snovi sadja ne nahajajo v staničevini, marveč v sadnem soku. Naprava sadnega soka iz jabolk in hrušk ni povsod izvedljiva, deloma vsled pomanjkanja potrebnih stiskalnic, deloma pa vsled stroškov, ki so s stiskanjem sadja združeni. Le ena edina vrsta sadja se da na hiter in lahek način predelati v sok in to je grozdje. Zategadelj lahko trdimo, da je poleg zrelega svežega grozdja nepokipek grozdni sok najboljše krepčilo in zdravilo.

Nemški zdravnik dr. Gotthilf piše o zdravljenju z grozdnim sokom približno takole:

»Svoječasno so ljudje v svrhu zdravljenja krvnih, živčnih in drugih notranjih boleznih potovali v vinorodne kraje, kjer so ob času zoritve grozdja uživali plod vinske trte naravnost od trsa. To bi sicer ne bilo naporno, ako bi ne bilo združeno z velikim in neprijetnim okolščinami. Pomisliti namreč moramo, da stanejo tak-

šni izleti mnogo denarja, vsled česar si jih morejo privoščiti samo bogati sloji. Vrh tega imajo še to slabo stran, da naletimo v začetku zoritve na nezrelo in z raznimi vinogradnimi sredstvi (galico, žveplom itd.) ponesnaženo grozdje, ki more povzročiti motenje v prebavilih. Vsled navedenih okolištin storimo tedaj večkrat boljše, ako uporabljamo grozdni sok kot zdravilo. Tega moramo izprešati za lastno uporabo s pomočjo male ročne stiskalnice ali močnega platna in jagode zmečkati poprej v kakšnem rešetku. Zdravljenje z grozdnim sokom si priredimo brez ovir v svojem poklicu na cenen način doma. Država naj bi šla glede prevoza grozdja v tem oziru trgovcem in interesantom na roko.

Zdravljenje z grozdnim sokom ima pred drugimi načini zdravljenja to veliko prednost, da se pijača zelo dobro pokusi. Brez vsakega dvoma je, da prijeten okus učinek poveča, kajti vsako zdravilo učinkuje tem bolje, čim rajši ga vzamemo.

Predvsem učinkuje grozdni sok osvežujoče, vzbuja delovanje ledvic in čreves znatno ter pospešuje tek in prebavo, ako ga zavživamo v zmernih količinah. Nastane torej pospešitev in razčeprenje presnavljanja v telesu. Zdravilni učinek je iskati v veliki množini redilnih soli, sadnih kislin in grozdnega sladkorja. Zelo ugoden uspeh je pripisovati tudi fosforju, apnu, natronu in kaliju, zlasti pri živčnih motenjih, kajti te rudinske soli povečajo prožnost živcev. V ostalem se ravna učinek v glavnem po množini soka in stopnji v njem se nahajajoče kisline.

Majhne množine (do 2 kg dnevno) zelo sladkega grozdja učinkujejo ugodno v tem smislu, da preprečujejo porabo beljakovine v organizmu, pospešujejo prehrano ter vodijo k tvorbi mesa in masti. Pod takšnimi pogoji se uspešno zdrave suhe, nervozne, slabokrvne, želvaste in jetične osebe.

Nasprotno pa povzročajo večje količine (do 4 kg dnevno) kislega grozdja, hitro prebavo, slabejše izkoriščanje hrane, zvišanje izgube na vodi, kar ima posledico izgubo toščebe in izsuševanje organizma. S prav dobrim uspehom se uporablja na ta način zdravljenja z grozdnim sokom pri zastajanju v organih spodnjega telesa, zaprtju, jetrnih in ledvičnih boleznih.

Vsako zdravljenje naj se prične pri pol kg dnevno ter se zvišuje polagoma do treh tednov; potem naj se gre zopet navzdol, tako da znaša cela zdravilna doba kakih 8 ted